

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 15 päivänä elokuuta 2018

717/2018

Laki turvatoimista Maahanmuuttovirastossa

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain soveltamisala

Maahanmuuttovirastossa voidaan järjestää turvatarkastuksia viraston toiminnan suojaamiseksi, turvallisuudesta huolehtimiseksi ja järjestyksen turvaamiseksi siten kuin tässä laissa säädetään.

Lakia sovelletaan Maahanmuuttoviraston tiloihin saapuvaan ja siellä olevaan henkilöön. Lakia ei sovelleta Maahanmuuttoviraston ylläpitämän valtion vastaanottokeskuksen tai järjestelykeskuksen majoitustiloihin saapuvaan eikä siellä olevaan henkilöön.

Poliisin tehtävistä ja toimivaltuuksista säädetään erikseen.

2 §

Vähimmän haitan periaate

Kenenkään oikeuksiin ei saa tämän lain nojalla puuttua enempää kuin on välttämätöntä Maahanmuuttoviraston toiminnan suojaamiseksi sekä turvallisuuden ja järjestyksen säilyttämiseksi Maahanmuuttoviraston käytössä olevissa tiloissa.

3 §

Turvatarkastuksesta päättäminen

Turvatarkastuksen järjestämisestä päättää Maahanmuuttovirasto. Maahanmuuttoviraston työjärjestyksessä määrätään tarkemmin turvatarkastuksen järjestämisestä.

4 §

Turvatarkastaja

Turvatarkastuksen saa suorittaa poliisimies, rajavartiomies tai tähän tehtävään koulutettu ja määrätty Maahanmuuttoviraston palveluksessa oleva henkilö.

Maahanmuuttoviraston päätöksen mukaan turvatarkastuksen saa suorittaa muukin kuin 1 momentissa tarkoitettu henkilö, joka on saanut koulutuksen turvatarkastajan tehtävään ja on poliisin tehtävään hyväksymä. Turvatarkastajaksi voidaan hyväksyä täysi-ikäinen henkilö, joka tunnetaan rehelliseksi ja luotettavaksi ja joka on henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan tehtävään sopiva.

Turvatarkastaja saa tehtävässään käyttää vain tämän lain mukaisia toimivaltuuksia.

5 §

Turvatarkestajaksi hyväksyminen ja turvatarkestajakortti

Maahanmuuttoviraston toimitilan sijaintipaikan poliisilaitos päättää turvatarkestajaksi hyväksymisestä. Maahanmuuttovirasto antaa hyväksytylle kuvallisen turvatarkestajakortin, joka on pidettävä näkyvästi esillä turvatarkestajan tehtäviä suorittaessa.

Maahanmuuttoviraston toimitilan sijaintipaikan poliisilaitoksen on peruutettava turvatarkestajaksi hyväksyminen, jos turvatarkestaja tai Maahanmuuttovirasto sitä pyytää. Turvatarkestajaksi hyväksyminen voidaan peruuttaa kokonaan tai määräajaksi, jos turvatarkestaja ei enää täytä 4 §:n 2 momentissa säädettyjä edellytyksiä. Jos turvatarkestajaksi hyväksyminen on peruutettu, turvatarkestajakortti on heti luovutettava Maahanmuuttovirastolle.

6 §

Turvatarkestajan koulutus

Turvatarkestajan koulutukseen sisältyy oikeudellista opetusta ja tehtävään liittyvän käytännön toiminnan opettelua ja harjoittelua siten, että koulutuksen suorittanut tuntee turvatarkestajan tehtäviä koskevat keskeiset oikeussäännöt ja tämän lain toimivaltuudet, hallitsee tehtävän edellyttämät käytännön toimenpiteet ja on tehtävän edellyttämässä laajuudessa perehtynyt työturvallisuutta koskeviin säännöksiin.

Poliisiin antaman voimankäyttökoulutuksen lisäksi voidaan hyväksyä yksityisistä turvallisuuspalveluista annetussa laissa (1085/2015) tarkoitettu voimankäyttökoulutus. Voimankäyttökoulutuksen kouluttajana voi toimia poliisin voimankäyttökouluttajan lisäksi Poliisihallituksen hyväksymä voimankäyttökouluttaja.

7 §

Henkilöllisyyden tarkistaminen

Turvatarkestajalla on oikeus saada Maahanmuuttoviraston tiloihin saapuvalta ja siellä olevalta tiedot tämän nimestä sekä henkilötunnuksesta tai syntymäajasta. Tiloihin saapuvan tai siellä olevan on pyydetessä esitettävä turvatarkestajalle henkilöllisyystodistus tai muuta selvitystä henkilöllisyydestään.

8 §

Turvatarkestus

Turvatarkestuksessa saadaan metallinilmainta tai muuta teknistä laitetta käyttäen tarkastaa Maahanmuuttoviraston tiloihin saapuva tai siellä oleva henkilö sekä hänen mukanaan oleva omaisuus sen selvittämiseksi, onko hänellä hallussaan sellainen esine tai sellaista ainetta (*kielletty valmiste*):

- 1) jolla voidaan aiheuttaa vaaraa itselle tai toisen turvallisuudelle tai erityistä häiriötä Maahanmuuttoviraston toiminnalle ja järjestykselle;
- 2) joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen; tai
- 3) jonka hallussapito on laissa tai lain nojalla kielletty.

Henkilön mukana oleva omaisuus saadaan tarkastaa myös muulla soveltuvalla tavalla kuin teknistä laitetta käyttäen.

Maahanmuuttoviraston tiloista löytyvä omaisuus saadaan tarkastaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettulla tavalla, jos on syytä epäillä, että se sisältää kielletyn valmisteen.

9 §

Henkilöntarkastus

Jos turvatarkastuksen perusteella tai muutoin on perusteltua syytä epäillä, että henkilöllä on mukanaan kielletty valmiste, turvatarkastaja voi tehdä hänelle henkilöntarkastuksen sen tutkimiseksi, mitä hänellä on vaatteissaan tai muutoin yllään. Henkilöntarkastuksen suorittavan turvatarkastajan tulee olla samaa sukupuolta kuin tarkastettava.

10 §

Lähetysten tarkastaminen

Maahanmuuttovirastoon saapunut posti- ja muu lähetys saadaan tarkastaa läpivalaisemalla tai muulla tavalla lähetystä avaamatta sen tutkimiseksi, sisältääkö se kielletyn valmisteeseen.

Jos tarkastuksen perusteella tai muutoin on syytä epäillä, että posti- tai muu lähetys sisältää kielletyn valmisteeseen, lähetys saadaan pysäyttää ja tarvittaessa toimittaa poliisille. Tällaisesta toimenpiteestä ja sen syystä on viipymättä ilmoitettava lähetysten vastaanottajalle.

11 §

Kielletyn valmisteeseen haltuun ottaminen ja säilyttäminen

Turvatarkastajalla on oikeus ottaa haltuunsa turvatarkastuksessa, henkilöntarkastuksessa tai muutoin löydetty kielletty valmiste.

Haltuun otettu kielletty valmiste palautetaan haltijalleen tämän poistuessa Maahanmuuttoviraston tiloista. Valmiste luovutetaan kuitenkin poliisille, jos sen hallussapito on kyseiseltä henkilöltä laissa tai lain nojalla kielletty.

12 §

Pääsyn estäminen ja henkilön poistaminen

Turvatarkastaja voi kieltää henkilöltä pääsyn Maahanmuuttoviraston tiloihin tai määrätä hänet poistumaan sieltä, jos:

- 1) hänen henkilöllisyyttään ei pystytä riittävästi selvittämään;
- 2) hän kieltäytyy turvatarkastuksesta tai henkilöntarkastuksesta; tai
- 3) on perusteltua syytä epäillä, että hän aiheuttaa erityistä häiriötä tai vaarantaa turvallisuutta.

Turvatarkastaja voi estää henkilön pääsyn Maahanmuuttoviraston tiloihin ja poistaa hänet sieltä, jos hän jättää noudattamatta turvatarkastajan hänelle Maahanmuuttoviraston toiminnan suojaamiseksi sekä turvallisuuden ja järjestyksen säilyttämiseksi 1 momentin mukaisesti antamaa käskyä tai kieltoa ja Maahanmuuttoviraston toiminnan suojaaminen tai turvallisuuden ja järjestyksen säilyminen Maahanmuuttoviraston tiloissa sitä vaatii.

13 §

Henkilön kiinniottaminen

Henkilö saadaan ottaa kiinni, jos hänen pääsynsä estäminen Maahanmuuttoviraston tiloihin tai poistaminen sieltä on ilmeisen riittämätön toimenpide ja kiinniottaminen on välttämätöntä muille henkilöille tai omaisuudelle aiheutuvan vakavan vaaran torjumiseksi. Kiinni otettu on viipymättä luovutettava poliisin haltuun.

Turvataarkastajalla on kiinnioton yhteydessä oikeus tarkastaa kiinniotettu sen varmistamiseksi, ettei tällä ole hallussaan esineitä tai aineita, joilla tämä voi aiheuttaa vaaraa itselleen tai muille.

14 §

Voimankäyttö

Turvataarkastajalla on tehtävänsä suorittaessaan oikeus henkilöntarkastuksen toimittamiseksi, kiinniotetun tarkastamiseksi, kielletyn valmisteiden pois ottamiseksi, henkilön Maahanmuuttoviraston tiloihin pääsyn estämiseksi, henkilön sieltä poistamiseksi ja henkilön kiinni ottamiseksi tarvittaessa käyttää sellaisia tarpeellisia voimakeinoja, joita henkilön käyttäytyminen ja muut olosuhteet huomioon ottaen voidaan pitää puolustettavina. Puolustettavuutta arvioitaessa on otettava huomioon tilanteen uhkaavuus, vastarinnan vaarallisuus sekä muut tilanteen kokonaisarvioon vaikuttavat seikat. Voimakeinojen käytön liioittelusta säädetään rikoslain (39/1889) 4 luvun 6 §:n 3 momentissa ja 7 §:ssä.

Turvataarkastajan voimankäyttövälineitä ovat kaasusumutin, käsiraudat, enintään 70 senttimetriä pitkä patukka ja teleskooppipatukka. Turvataarkastajan tulee kantaa voimankäyttövälineitä mahdollisimman huomaamattomasti.

Turvautuessaan voimakeinoihin turvataarkastaja saa kantaa ja käyttää vain niitä 2 momentissa mainittuja voimankäyttövälineitä, joiden käyttöön hän on saanut soveltuvan välinekohtaisen koulutuksen.

15 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä turvataarkastajan koulutusvaatimuksista ja turvataarkastajan tunnistavasta ulkoasusta sekä tämän lain mukaisen toiminnan käytännön järjestämisestä ja teknisistä yksityiskohdista.

16 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 20 päivänä elokuuta 2018.

Naantalissa 10 päivänä elokuuta 2018

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Sisäministeri Kai Mykkänen